

Centrul de Informare și Documentare
privind Drepturile Copilului din Moldova

RAPORT

ANUAL

2004

CUPRINS:

4	PREZENTAREA ORGANIZAȚIEI <i>– viziune, misiune, scopuri, obiective, beneficiari</i>
6	PREMII ȘI REALIZĂRI ÎN 2004
7	CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE AL CIDDC
7	ECHIPA CIDDC
8	PARTENERI
9	FINANȚATORI
	PROGRAME ȘI PROIECTE DESFĂȘURATE ÎN 2004
10	I. Participarea copiilor și a tinerilor
11	• <i>Consilii Locale ale Copiilor și Tinerilor (CLCT)</i>
12	• <i>Granturi mici pentru susținerea inițiativelor locale ale tinerilor</i>
16	• <i>Tinerii în Acțiune! – Internațional</i>
19	• <i>Educația orientată spre dezvoltarea comunităților social active – schimb de experiență între Moldova, Ucraina și Azerbaidjan</i>
21	II . Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru prevenirea traficului de ființe umane
21	• <i>Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru prevenirea traficului de ființe umane – program pentru gimnaziile internat de tip general</i>
25	• <i>Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru prevenirea traficului de ființe umane – program pentru școlile internat auxiliare</i>
27	III. Justiția juvenilă
27	• <i>Adolescenții pentru prevenirea delicvenței juvenile</i>
30	IV. Prevenirea HIV/SIDA și a altor ITS
30	• <i>Acționează împotriva SIDA: azi în scenă, mâine în viață!</i>
32	BUGETUL CIDDC PE ANUL 2004 <i>(extras din raportul de audit)</i>

CONTENTS:

PRESENTATION OF THE ORGANIZATION <i>– vision, mission, purposes, objectives, beneficiaries</i>	36
PRIZES AND ACHIEVEMENTS IN 2004	38
CRIC ADMINISTRATIVE COUNCIL (BOARD)	39
CRIC TEAM	39
PARTNERS	40
DONOR ORGANIZATIONS	41
PROGRAMS AND PROJECTS IN 2004	
I. Children’s and Youth Participation	42
• <i>Local Children’s and Youth Councils (LCYC)</i>	42
• <i>Small Grants to Support Local Youth Initiatives</i>	44
• <i>Youth Act! – International</i>	48
• <i>Active Community Oriented Education – Sharing experience between Moldova, Ukraine and Azerbaijan</i>	51
II . Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking	53
• <i>Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking – program for general boarding schools</i>	53
• <i>Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking – program for auxiliary boarding schools</i>	57
III. Juvenile Justice	59
• <i>Teenagers for the Prevention of Juvenile Delinquency</i>	59
IV. Prevention of HIV/AIDS and Other STIs	62
• <i>Act Against AIDS: Today on Stage, Tomorrow in Life!</i>	62
2004 BUDGET <i>(extract from the auditors’ report):</i>	64

PREZENTAREA ORGANIZAȚIEI

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) este o organizație neguvernamentală, independentă și apolitică, înființată în 1998. CIDDC administrează programe în domeniul educațional, social, dezvoltând proiecte și servicii care vizează: cercetări și studii, accesul la informație pentru toți solicitanții, training-uri, publicații, arte participative, etc.

Viziune

O lume în care fiecare copil este tratat cu demnitate și respect, își exprimă și realizează liber propriile idei, participă în luarea deciziilor care îl afectează în familie, școală, comunitate, beneficiază de servicii care răspund nevoilor și intereselor lui. Autoritățile publice sunt principalii actori în promovarea interesului major al copilului.

Misiune

CIDDC are misiunea să contribuie la implementarea Convenției cu privire la Drepturile Copilului (CDC) în Republica Moldova prin informarea și susținerea inițiativelor de participare ale copiilor.

Scopuri

- ▶ Realizarea unei schimbări de mentalitate privind perceperea copilului ca individualitate aparte, cu drepturi, viziuni și opinii proprii.
- ▶ Sensibilizarea autorităților publice centrale și locale privind implementarea politicilor sociale pentru copii.

Obiective

- ▶ A susține inițiativele de participare ale copiilor, capabile să le ofere oportunități de exprimare a opiniei, împuternicire și autorealizare.
- ▶ A dezvolta programe de informare și instruire pentru părinți, cadre didactice și funcționari publici privind respectarea drepturilor copilului.
- ▶ A dezvolta capacitățile autorităților publice și ale altor actori sociali în elaborarea politicilor sociale pentru copii care corespund drepturilor și intereselor copiilor.

- ▶ A promova implicarea copiilor în calitate de parteneri de la egal la egal în cadrul proceselor comunitare / sociale.
- ▶ A facilita integrarea socială a copiilor și adolescenților aflați în situații de risc.

Beneficiarii CIDDC

Copii cu vârsta cuprinsă între 10 și 18 ani, în special:

- ▶ copii din localități cu oportunități reduse de implicare și dezvoltare;
- ▶ copii aflați în conflict cu legea;
- ▶ copii din instituții rezidențiale.

Cele mai importante realizări ale CIDDC

- ▶ Mediatizarea Convenției cu privire la Drepturile Copilului (CDC);
- ▶ Promovarea modelelor de participare a copiilor și tinerilor la nivel local și național - Parlamentul Copiilor, Consiliile Locale ale Copiilor și Tinerilor, Tinerii în Acțiune;
- ▶ Organizarea activităților de voluntariat în promovarea drepturilor copilului;
- ▶ Dezvoltarea parteneriatelor eficiente între adulți și copii;
- ▶ Editarea materialelor didactice, informative în Drepturile Copilului;
- ▶ Promovarea Campaniei Naționale "Spune Da pentru copii!"

PREMII ȘI REALIZĂRI ÎN 2004

- 1.** CIDDC i-a fost decernat Premiul în domeniul tineretului oferit de Reprezentanța ONU în Moldova (UN Youth Award 2004), pentru contribuția deosebită la promovarea participării active a tinerilor din Republica Moldova.
- 2.** În cadrul Concursului Ideilor Inovatoare a organizațiilor neguvernamentale din Belarus, Ucraina și Moldova „Dezvoltarea comunităților pentru îmbunătățirea calității vieții”, CIDDC a fost premiat de Banca Mondială.
- 3.** CIDDC a fost desemnat Laureat al Premiului municipal pentru tineret în domeniul literaturii, științei, tehnicii și artelor, acordat de către Primăria municipiului Chișinău.
- 4.** CIDDC deține Certificatul de Excelență Organizațională, pentru implementarea cu succes a sistemelor organizaționale în cadrul programului „Masterat în Advocacy și Schimbări Sociale”, acordat de Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE AL CIDDC

Clara CAȚ, *Vicedirector al Direcției Municipale
pentru Protecția Drepturilor Copilului,
Primăria mun. Chișinău*

Antonina Comerzan,
expert în Drepturile Copilului

Radu DANII, *Coordonator al Proiectului Drepturile
Copilului, UNICEF Moldova*

Domnica GÂNU, *Manager al Secretariatului
permanent al Consiliului Național
pentru Protecția Drepturilor Copilului*

Iosif MOLDOVANU, *Coordonator training
la Centrul Național de Resurse pentru Tineri*

ECHIPA CIDDC

Personal / Angajați

Cezar GAVRILIUC, Director Executiv

Viorica CREȚU, Coordonator Programe

Ion ROTARU, Administrator Financiar

Daniela PLATON, Coordonator Monitorizare și Evaluare

Aliona STEPAN, Coordonatorul proiectului
„Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru prevenirea
traficului de ființe umane”

Oxana MIRON, Coordonatorul proiectului
„Dezvoltarea organizațională”

Viorica AFTENI, Asistent Instruire Adulți, Proiectul
„Adolescenții pentru prevenirea delicvenței juvenile”

Veaceslav LUCA, Asistent Instruire Adolescenți, Proiectul
„Adolescenții pentru prevenirea delicvenței juvenile”

Voluntari

Angela BELENCO	Lilia MAZUR
Diana BUJAC	Violeta BULGAR
Oleg CULEA	Lidia BOZIANU
Eleonora OLARU	Victoria CHIRTOACĂ
Elena POPA	Ana CIURAC
Victoria RUSU	Ana MORARU
Olga SELEMET	Natalia BALTAG
Oxana TRACI	

PARTENERI

**Ministerul Educației, Tineretului și Sportului
al Republicii Moldova**

Secretariatul Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului din Moldova

Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

Direcțiile Generale Raionale Învățământ, Tineret și Sport

Direcția Municipală Chișinău pentru Protecția Drepturilor Copilului

**Facultatea de Asistență, Sociologie și Filosofie
a Universității de Stat din Moldova**

Centrul Național de Resurse pentru Tineri

**Centrul Internațional pentru Protecția Drepturilor Femeii
La Strada, Moldova**

**Centrul Național de Studii și Informare
pentru Problemele Femeii**

Centrul pentru Drepturile Copiilor și Tinerilor, Bălți

Centrul Regional de Resurse pentru Tineri IMPULS, Cahul

Centrul Media pentru Tineri

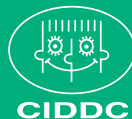
Asociația pentru Caritate și Asistență Socială ACASĂ

Asociația Tinerilor Formatori din Moldova

Asociația MOTIVAȚIE, Moldova

Fundația MOTIVATION, România

Special Olympics România

Centrul Parteneriat pentru Egalitate România

**Organizația de caritate
„Учителя за демократию и партнёрство”, Ucraina**

**Centrul de Informare și Educație, or. Lankaran,
Azerbaidjan**

Asociația Obștească de Tineret “Новые лица”, Bielorusia

FINANȚATORI

Reprezentanța UNICEF în Republica Moldova

Organizația suedeză RADDA BARNEN (Salvați Copiii)

Guvernul Statelor Unite ale Americii

**Departamentul Marii Britanii pentru Dezvoltare
Internațională (DFID)**

Ambasada Norvegiei la București

Ambasada Olandei la Kiev

Banca Mondială

Programul East-East al Fundației SOROS Moldova

Fundația JANIVO Olanda

**Fondul Internațional al Tineretului
(International Youth Foundation)**

**Fundația Balcanică pentru Copii și Tineri
(Balkan Children and Youth Foundation)**

**Fondul pentru Pace și Stabilitate al Ministerului
Regal al Afacerilor Externe, Danemarca**

UPM Kumene

*...m-am apucat
de învățatură
și comunic cu
toți copiii, și cu
cei mari și cu cei
mici...*

PROGRAMUL

I. Participarea copiilor și a tinerilor

1. Proiectul *Consiliilor Locale ale Copiilor și Tinerilor (CLCT)*

Scurtă descriere

Prin acest proiect ne-am propus să susținem inițiativele copiilor pentru crearea organelor reprezentative ale copiilor și tinerilor la nivel local, asigurându-le posibilitatea să-și exprime opiniile, să-și identifice problemele și să găsească soluții, care le-ar satisface necesitățile și aspirațiile.

Perioada de desfășurare

1 noiembrie 2003 – 31 octombrie 2004 (12 luni)

Stadiu

finalizat

Scop

A contribui la dezvoltarea unei societăți civile bazate pe participare, comunicare interculturală și drepturile omului, prin susținerea inițiativelor asociative ale copiilor și tinerilor la nivel de comunitate.

Obiective

- a susține crearea timp de un an, a 5 Consiliilor Locale ale Copiilor și Tinerilor în 5 comunități;
- a forma 55 de membri ai CLCT pentru a-i împuternici să promoveze valorile democrației și ale unei societăți deschise, să elaboreze și să implementeze propriile lor proiecte;
- a încuraja administrația publică locală să includă copiii și tinerii în planificarea dezvoltării comunitare, precum și în toate procesele de luare a deciziilor care îi vizează.

Grup-țintă și beneficiari

Grup-țintă:

- membrii CLCT;
- profesorii;
- administrația publică locală.

Beneficiari:

- copiii și tinerii din comunitățile implicate.

Rezultate

- Peste 1 500 de copii și tineri din 6 comunități și-au ales în mod democratic reprezentanții în Consiliile Locale ale Copiilor și Tinerilor. Aceasta a fost prima lor experiență de participare la alegeri.
- În 6 comunități a fost susținută crearea Consiliilor Locale ale Copiilor și Tinerilor (Copăceni, r-nul Sângerei; Manta, r-nul Cahul; Grigorăuca, r-nul Sângerei; Cania, r-nul Cantemir; Hirova, r-nul Călărași; Mălăiești, r-nul Grigoriopol). 70 de copii și tineri (18 băieți și 52 fete) au devenit membri ai CLCT. Ei au stabilit relații de colaborare cu autoritățile publice locale și au participat activ la rezolvarea problemelor care îi afectează pe ei și pe semenii lor din comunitate, prin elaborarea și implementarea a 6 proiecte noi.

Finanțator

Fundația JANIVO Olanda

Asociația ACASĂ

.. mai pot să organizez timpul liber al copiilor...

*... cunosc multe
jocuri și activități
și le pot face cu
colegii mei...*

2. Proiectul *Granturi mici pentru susținerea inițiativelor locale ale tinerilor*

Scurtă descriere

Programul de Granturi mici a demarat în anul 2000 pentru a susține activitatea Consiliilor Locale ale Copiilor și Tinerilor și a altor grupuri locale de inițiativă ale tinerilor: organizații neguvernamentale, redacții ale ziarelor și posturilor de radio locale ale copiilor și tinerilor, grupuri de scouti.

Ajuns la cea de a cincea ediție în anul 2004, Programul de Granturi mici a fost adresat grupurilor de inițiativă ale adolescenților și tinerilor care au abordat subiecte legate de promovarea participării reale a tinerilor la luarea deciziilor la nivel local; facilitarea accesului tinerilor la servicii de informare, timp liber, recreare și agrement; combaterea excluziei și promovarea integrării sociale a adolescenților și a tinerilor dezavantajați; dezvoltarea deprinderilor de viață și a comportamentelor responsabile.

În anul 2004, la concurs au participat 117 propuneri de proiecte. Dintre acestea, 37 au fost selectate pentru finanțare cu un buget total de 18 200 USD (225.000 MDL) pentru activități desfășurate în perioada mai – decembrie 2004.

Scop

A susține inițiativele locale ale tinerilor și a oferi oportunități acestora pentru o participare eficientă în rezolvarea problemelor care îi afectează.

Obiective

- a susține 37 de inițiative locale ale tinerilor care le vor oferi oportunități de realizare a dreptului la participare;
- a dezvolta la tineri cunoștințele și abilitățile necesare pentru rezolvarea problemelor comunitare și participarea eficientă la procesele de luare a deciziilor și elaborare a politicilor în comunitățile lor.

Perioada de desfășurare

Ianuarie – decembrie 2004

Stadiu

finalizat

Grup-țintă și beneficiari

Grup – țintă:

750 de membri ai grupurilor de inițiativă ale tinerilor, dintre care 486 de fete și 264 de băieți, majoritatea cu vârste cuprinse între 12 și 18 ani.

Beneficiari:

14 200 de copii și 3300 de adulți, majoritatea din localitățile rurale.

Rezultate

În urma organizării activităților în cadrul proiectelor finanțate:

1. Membrii grupului de inițiativă:

- au devenit mai activi social, au obținut încredere în forțele proprii și au devenit mai responsabili;
- și-au dezvoltat deprinderile de management în cadrul proiectelor comunitare;
- și-au dezvoltat abilitățile de comunicare, lucru în echipă, repartizare a responsabilităților;
- și-au îmbogățit experiența de lucru în cadrul instituțiilor comunitare și au stabilit relații de parteneriat durabil cu actorii din comunitate.

2. Beneficiarii acestor activități:

- au fost informați despre drepturile copilului, HIV/SIDA, modul sănătos de viață, sexualitate, violență, trafic de ființe umane etc.;

...am descoperit mai multe calități la mine...

*... pot să-mi
apăr opinia
pentru că pot să
argumentez...*

- au explorat comunitatea proprie, au învățat să beneficieze de serviciile prestate de organizațiile și instituțiile din comunitate;
- și-au dezvoltat deprinderile de promovare a propriilor drepturi;
- au devenit mai activi, mai interesați de activitățile școlare și extrașcolare; s-au implicat mai mult în soluționarea problemelor proprii;
- au devenit mai toleranți față de semenii și adulții, mai solidari cu persoanele dezavantajate.

Finanțator

Organizația Radda Barnen (*Salvați Copiii*) Suedia

Opinii și istorii de succes ale beneficiarilor

Membrii Consiliului Local al Tinerilor, Săseni, Călărași – istorie de succes:

„Când am inițiat elaborarea proiectului, sincer vorbind, nu am știut ce ne așteaptă, crezând că e vorba doar despre un joc cu hîrtii. Adevărul a venit mai târziu. Cam dur, dar ne-a învățat să nu renunțăm.

La început, am fost acceptați cu ușurință de toată comunitatea, când am propus organizarea unui Centru de agrement pentru tinerii din sat. Toți însă credeau că nu vom reuși să obținem finanțarea de la CIDDC, iar promisiunile ne-au fost făcute în ideea că nu va mai fi necesar să fie îndeplinite.

Pentru a realiza intenția noastră, aveam nevoie de un local. Ne-am adresat responsabililor de la primărie, care ne-ar fi putut oferi nu doar o sală, ci mult mai mult, ceea ce ne-au și promis că o vor face. Pentru a fi siguri, am mers de mai multe ori să întrebăm dacă sunt de acord, și de fiecare dată am primit același răspuns sigur: „da”. Noi, plini de energie, am elaborat proiectul și am obținut finanțare. Odată cu aceasta a apărut și încrederea adulților și tinerilor din comunitate. Ne-au fost acordate sălile din Casa de Cultură, mobilier modest, dar suficient. Am înțeles că trebuia să obținem independent ceva pentru a căpăta încrederea celorlalți.

Astfel astăzi avem un Centru de agrement pentru tineri, care este vizitat zilnic de 50 de tineri din localitate. Aici ei pot viziona filme, le pot discuta cu semenii. Mai avem două săli cu jocuri: dame, șah, tenis de masă. Beneficiarii noștri ne spun că vin la centru pentru a se întâlni cu prietenii și a se simți liber.

Opinii ale beneficiarilor:

„Pe parcursul realizării proiectului ne-am învățat să împărțim responsabilitățile, să ne ajutăm unul pe altul, să ne ascultăm reciproc și să fim mai toleranți. Acum suntem mai siguri în rezolvarea problemelor care ne frământă în comunitatea noastră.” *Ana*

„Realizând proiectul, am devenit mai prietenoși și mai optimiști. Am înțeles și gravitatea unor probleme, am devenit mai realiști în ceea ce privește planificarea viitorului nostru ceea ce este util pentru tinerii de azi.” *Victor*

„Ne-am convins că prin forțe comune putem schimba mentalitatea unor tineri și adulți chiar. Am reușit să implicăm în activitatea noastră chiar și pe unii colegi mai timizi. Mă bucură faptul că am devenit mai responsabili și mai prietenoși.” *Nicolae*

*... mai multe
idei avem cînd
lucrăm
în echipă...*

*... îmi rezolv
problemele fără
a mă certa...*

3. Proiectul

Tinerii în Acțiune! – Internațional

Scurtă descriere

Principala idee a proiectului este ca elevii, profesorii și administrația școlii să se implice direct în elaborarea și realizarea proiectelor sociale orientate spre rezolvarea unor probleme concrete din comunitate.

„Tinerii în Acțiune!” este un proiect adresat comunităților rurale unde nu există modele de participare a copiilor și tinerilor și în care copiii și tinerii nu au oportunități de dezvoltare. Ei își dezvoltă cunoștințe și abilități în următoarele domenii: advocacy (pledoarie), comunicare, lucru în echipă, negociere, organizare a comunității, colaborare cu autoritățile, agenții economici locali și membrii comunității etc.

În 2003 acest proiect a devenit câștigătorul Concurșului Ideilor Inovatoare organizat de Banca Mondială, la nominalizarea „Trei țări – o echipă”. Astfel, a fost posibil să împărtășim experiențele noastre colegilor din Ucraina și Belarus. 20 de școli din Moldova, 10 școli din Ucraina și 5 școli din Belarus au fost implicate în proiect.

Perioada de desfășurare

1 iulie 2003 – 1 iulie 2004 (12 luni)

Stadiu

finalizat

Scop

A educa copiii și tinerii să devină cetățeni activi și competenți prin implicarea lor directă în elaborarea și realizarea unor proiecte sociale, orientate spre rezolvarea problemelor concrete din comunitate.

Obiective

- a implica tinerii în procesul de luare a deciziilor în comunitățile lor;
- a instrui tinerii în vederea elaborării și implementării proiectelor sociale pentru rezolvarea problemelor concrete din comunitățile locale;
- a dezvolta relațiile de parteneriat între tineri și școală, autoritățile locale și membrii comunității.

Grup-țintă și beneficiari

Grup-țintă:

- peste 400 copii și tineri, membri ai echipelor locale „Tinerii în Acțiune”;
- circa 40 de adulți (profesori, directori adjuncți pentru educație, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale locale);
- administrația publică locală, administrația școlilor;

Beneficiari:

- copiii și tinerii din comunitățile implicate în proiect.

Rezultate

- 20 de comunități și-au dezvoltat modele de soluționare a problemelor locale, prin implicarea activă a copiilor și tinerilor, dar și a celorlalți membri ai comunității.
- Circa 400 de copii și tineri, membri ai echipelor locale „Tinerii în Acțiune!”:
  - au fost familiarizați cu structura și funcțiile autorităților publice locale;
  - și-au dezvoltat și au aplicat în practică capacitățile lor de a lucra în parteneriat cu administrația școlii, profesorii, administrația locală și de a mobiliza membrii comunității;
  - au jucat rolul de catalizator al schimbărilor pozitive din comunitatea în care trăiesc, fapt care a contribuit la îmbunătățirea imaginii lor în comunitate.

*... sunt mândră
că pot informa
și pe alții...*

*... comunic mai
liber cu colegii
și cu profesorii...*

- Cel puțin 40 de adulți implicați în proiect:
  - și-au dezvoltat capacitatea de a facilita eficient procesul de elaborare și implementare a proiectelor sociale de către copii;
  - au învățat să comunice mai bine cu copiii și tinerii și au înțeles că pot fi parteneri egali cu ei.
- Comunicarea cu colegii din Ucraina și Belarus a permis participanților să învețe despre experiențele de participare ale copiilor și tinerilor existente în cele 3 țări, să identifice problemele / obstacolele similare și să lucreze împreună pentru a găsi soluțiile optime.

Finanțator

Banca Mondială

Opinii și istorii de succes ale beneficiarilor

Opinii ale copiilor și tinerilor:

„Nu aveam încredere în propriile forțe. De fiecare dată când vroiam să fac ceva, mă gândeam dacă se merită să fac ce am început. Acum sunt convinsă că pot face multe, tot ce trebuie să fac e să încerc...” *Natalia*

„Nivelul de participare a copiilor încă nu e foarte mare, dar acest proiect ne-a ajutat să demonstrăm că suntem capabili să luăm decizii și să realizăm lucruri reale.” *Ion*

„Acest proiect mi-a deschis ochii și acum pot vedea lucrurile care se întâmplă în jurul meu. Pot să văd cine sunt eu. Am înțeles că trebuie să schimbăm multe lucruri în comunitate, dar și în noi înșine.” *Elena*

4. Proiectul

Educația orientată spre dezvoltarea comunităților social active – schimb de experiență între Moldova, Ucraina și Azerbaidjan

Scurtă descriere

Acest proiect a fost elaborat în rezultatul colaborării anterioare dintre CIDDC cu Organizația „Profesorii pentru parteneriat și democrație” din Ucraina și Centrul de Informare și Educație din or. Lankaran, Azerbaidjan, în programe de promovare a educației pentru democrație.

Perioada de desfășurare

1 martie – 31 decembrie 2004

Stadiu

finalizat

Scop

A contribui la educarea unor comunități locale active prin sporirea responsabilității civice a tinerilor și prin împuternicirea lor de a juca un rol activ în procesele de luare a deciziilor și de dezvoltare a politicilor sociale.

Obiective

- a face schimb de experiență în promovarea participării civice a tinerilor și în educația orientată spre activizarea comunităților locale în Moldova, Ucraina și Azerbaidjan;
- a construi relații de parteneriat pentru schimbul de informații și pentru promovarea practicilor de succes în domeniul participării tinerilor, ca instrument pentru dezvoltarea comunităților social active în cele 3 țări implicate în proiect;

*... mi-am făcut
mulți prieteni
care mă ajută...*

*... am mai multă
speranță în ziua
de mâine...*

- a iniția o comunicare permanentă despre oportunitățile de participare ale tinerilor și educația orientată spre dezvoltarea unor comunități social active între cadrele didactice, copiii și tinerii din Moldova, Azerbaidjan, Ucraina, dar și alte țări.

Grup-țintă și beneficiari

Grup-țintă:

- reprezentanți ai ONG-urilor de tineret și profesorii de educație civică care lucrează în proiecte comunitare din Moldova, Azerbaidjan, Ucraina;
- reprezentanți ai autorităților în domeniul educației la nivel central și local (Ministerele Educației, Direcții Raionale de Învățământ, administrația școlară) din cele 3 țări.

Rezultate

- Au fost identificate și analizate părțile forte și slabe ale modelelor de participare ale tinerilor existente în țările noastre. S-a ajuns la concluzia că experiențele prezente sunt compatibile și se pot completa reciproc: experiența Moldovei în participarea directă a tinerilor și promovarea colaborării lor cu autoritățile și comunitatea; experiența Azerbaidjanului în activizarea comunității locale, pornind de la democratizarea managementului școlar; experiența Ucrainei în stabilirea parteneriatelor egale între elevi, profesori, administrația școlară și părinți.
- Au fost puse bazele unei rețele de comunicare orientată spre dezvoltarea comunităților social active, participarea copiilor și tinerilor, tehnici interactive de predare / învățare și evaluare etc.
- A fost elaborat un concept de Școală Activă în Comunitate și un model de educație orientată spre dezvoltarea comunităților social active, adaptat necesităților specifice unei țări / comunități, precum și standarde, instrumente practice pentru implementarea acestui model.

Finanțator

Programul East-East al Fundației SOROS
(Moldova, Ucraina și Azerbaidjan)

PROGRAMUL

II . Dezvoltarea Deprinderilor de Viață pentru Prevenirea Traficului de Ființe Umane

1. Proiectul

***Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru
prevenirea traficului de ființe umane – program
pentru gimnaziile internat de tip general***

Scurtă descriere

Proiectul Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru prevenirea traficului de ființe umane a fost implementat în 11 gimnazii internat din republică: Cahul, Cărpineni, Căzânești, Chișinău nr. 2, Fălești, Leova, Năpadova, Orhei, Tighina, Strășeni, Văscăuți. Acest proiect a fost o continuare a programului-pilot realizat în februarie - iulie 2003 în 8 din aceste instituții.

Perioada de desfășurare

august 2003 – octombrie 2004

Stadiu

finalizat

Scop

A facilita integrarea psiho-socială a elevilor din instituții de tip gimnaziu internat prin dezvoltarea deprinderilor de viață, pentru diminuarea riscului de șomaj și al traficului de ființe umane.

*... participarea
în proiect m-a
făcut să fiu mai
sigur de mine...*

*...am învățat
cum să iau
decizii înainte
de a face un pas
în viață...*

Obiective

160 de cadre didactice din gimnaziile internat de tip general implicate în proiect:

- să integreze Educația pentru formarea deprinderilor de viață în procesul educațional ca mijloc de facilitare a integrării sociale a tinerilor;
- să utilizeze metode interactive bazate pe abordarea pozitivă a copilului, care încurajează participarea și dezvoltarea acestuia.

2 100 de elevi din gimnaziile internat generale (cl. V-IX):

- să manifeste responsabilitate față de propria persoană, precum și în relația cu alte persoane;
- să demonstreze abilități de a răspunde cerințelor unei vieți sociale independente.

Grup-țintă și beneficiari

Grup - țintă:

- managerii instituțiilor: directori și directori responsabili de educație;
- formatori – 26 de educatori și 14 voluntari CIDDC;
- cadre didactice – 217 de educatori și profesori;
- animatori de la egal la egal – 258 de elevi (de 12-16 ani).

Beneficiari:

- 3049 de copii (de 6-17 ani) din cele 11 gimnazii internat

Rezultate

- Managerii instituțiilor de tip gimnazii internat susțin integrarea Educației pentru formarea deprinderilor de viață în curriculum-ul de educație și aplicarea metodelor interactive în activitățile de educație curriculare și extracurriculare.
- 26 de educatori din cele 11 instituții implicate în proiect și 14 voluntari de la CIDDC sunt persoane resurse în instituții și comunitate.
- 217 de educatori și profesori instruiți în cadrul proiectului:
  - planifică și organizează activități de formare a deprinderilor de viață, luând în considerație necesitățile și interesele copiilor;

- aplică metode interactive și tehnici non-abuzive de disciplinare în lucrul cu copiii în cadrul activităților curriculare și extracurriculare.
- 258 de elevi instruiți ca animatori de la egal la egal:
  - organizează activități de informare și de dezvoltare a deprinderilor de viață pentru semenii, luând în considerare interesele și necesitățile acestora;
  - transmit accesibil semenilor experiențe pozitive și modele de comportament responsabil în cadrul activităților planificate și în timpul liber;
  - încurajează implicarea semenilor și adulților în organizarea activităților curriculare și extracurriculare în conformitate cu necesitățile și interesele copiilor din instituții.
- 3049 de copii au fost beneficiarii activităților de informare și dezvoltare a deprinderilor de viață necesare după absolvire. Ca rezultat, copiii:
  - sunt mai informați despre drepturile și sponsabilitățile lor, despre comunicare și soluționare de conflicte, abuz, igienă și mod sănătos de viață, sexualitate, prevenirea HIV/SIDA și ITS, trafic de ființe umane;
  - au un nivel mai ridicat al respectului de sine, de semenii și adulți. Modelele comportamentale exersate în cadrul activităților sunt preluate și practicate în situațiile reale din viața de zi cu zi. Mulți soluționează pașnic conflictele ce apar în cadrul grupului, stabilesc mai ușor relații de prietenie, comunică mai deschis cu educatorii lor etc.;
  - sunt mai motivați și mai responsabili să se informeze, să învețe lucruri noi, să fie implicați în activități de voluntariat;
  - practică deprinderi de căutare a unui loc de muncă, de elaborare și de redactare a unui curriculum vitae și a unei scrisori de motivație, de prezentare la interviul de angajare, abilități care pot ușura viața tinerilor după absolvire;
  - decid asupra planurilor de viitor: continuarea studiilor, alegerea profesiei, găsirea unui loc de muncă, angajarea etc.
- Au fost elaborate și editate următoarele publicații care contribuie la minimalizarea și prevenirea riscurilor sociale și de sănătate în rândul copiilor și tinerilor:
  - 1500 de exemplare ale *Ghidului de Formare a deprinderilor de viață pentru prevenirea traficului de ființe umane*;

*...am mai multă
inițiativă...*

*... am făcut un
seminar reușit cu
toată școala...*

- 2000 de exemplare ale *Ghidul Absolventului*;
- 1000 de exemplare ale *Jurnalului istoriilor umane*;
- 1500 de exemplare ale *Raportului de Evaluare*;
- 500 de exemplare ale *Cărții Mari a Jocurilor*, 200 de exemplare ale manualului *Fete și băieți. Parteneri în viața privată și publică* și 200 de exemplare ale *Pachetului Educațional – Toți diferiți, Toți egali*.

Finanțatori:

Reprezentanța UNICEF în Republica Moldova

Organizația suedeză RADDA BARNEN (Salvați copiii)

Ambasada Norvegiei la București

Opinii ale beneficiarilor

Opinii ale copiilor

„Până a fi voluntar eram ca un copac fără frunze, nu aveam prieteni, nu comunicam cu alții. În prezent am alte păreri despre viață, sunt mai responsabil. Pot să povestesc și altor persoane despre ceea ce cunosc eu și cred că aceste informații îi poate proteja de probleme, greutăți.” Ion

„Nu comunicam cu nimeni aproape, stăteam singură. Acum am mai mulți prieteni, comunic cu toți copiii, și mici și mari. Înainte de a deveni voluntar nu eram veselă, eram vulgară și nu ascultam.” Ludmila

„În trecut eram timidă, nu știam cum să-i ajut pe alții în unele probleme, timpul îl petreceam mai mult în bancă, singurică. Iar în prezent mi-am făcut mai mulți prieteni, încerc să-i ajut și să-i susțin pe cei care-mi cer ajutorul.” Veronica

„Avem multe cunoștințe și deprinderi. Nu ne simțim rușinați. Suntem mai hotărâți, spunem nu fumatului, traficului de ființe umane. Suntem puternici moral, mai conștienți și mai curajoși. Dorim pe viitor să continuăm să fim voluntari și la alte organizații. Să formăm noi voluntari. Peste 10 ani vom fi profesioniști.” Membrii Echipei de Animatori de la Egal la Egal, Orhei

2. Proiectul

Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru prevenirea traficului de ființe umane – program pentru școlile internat auxiliare

Scurtă descriere

Având același scop și obiective similare, proiectul Dezvoltarea deprinderilor de viață pentru prevenirea traficului de ființe umane a fost adaptat pentru necesitățile copiilor din școlile internat auxiliare (copii cu dizabilități mintale). Proiectul este pilotat pe parcursul anului de studii 2005-2006 în 5 astfel de instituții.

Perioada de desfășurare

Iunie 2004 – aprilie 2005

Stadiu

în derulare

Grup-țintă și beneficiari

Grup - țintă:

- managerii instituțiilor: directori și directori responsabili de educație;
- cadre didactice – 25 de educatori și profesori;
- animatori de la egal la egal – 25 de elevi (*câte 5 din fiecare gimnaziu*).

Beneficiari:

- 300 de elevi din 5 școli internat auxiliare

*... am reușit să
facem egalitate
între colegi...*

*... știi multe,
sunt un
lider bun, mai
informată,
citesc mai multe
cărți...*

Rezultate

- Managerii și educatorii din cele 5 școli implicate în proiect au fost familiarizați cu conceptul Educației pentru dezvoltarea deprinderilor de viață în calitate de instrument eficient de facilitare a integrării sociale a copiilor din instituții;
- 100 de elevi cu vârsta între 13-18 ani au fost instruiți în calitate de educatori de la egal la egal. Pe parcursul anului de studii ei au organizat cu semenii lor diferite jocuri și activități de dezvoltare a deprinderilor de comunicare, soluționare de conflicte, lucru în echipă și colaborare.

Finanțatori

Fundația Balcanică pentru Copii și Tineri (Balkan Children and Youth Foundation) și Fondul Internațional pentru Tineri (International Youth Foundation) din fondurile oferite de Fondul pentru Pace și Stabilitate al Ministerului Regal al Afacerilor Externe, Danemarca, UPM Kumene

PROGRAMUL

III. Justiția Juvenilă

Proiectul

Adolescenții pentru prevenirea delicvenței juvenile

Scurtă descriere

Proiectul a fost conceput pentru adolescenții din comunitățile în care nu există clase liceale. În astfel de comunități adolescenții și tinerii au acces limitat la orice tip de informație, inclusiv despre drepturile și responsabilitățile lor, legislația penală și contravențională, posibilitățile de autoafirmare și de petrecere a timpului liber. În acest sens, ideea proiectului este a pregăti grupuri de animatori de la egal la egal, care să devină persoane-resurse în comunitățile lor și să acopere acest gol informațional, transmitând informații utile semenilor în cadrul orelor de clasă, activităților sportive și de recreare.

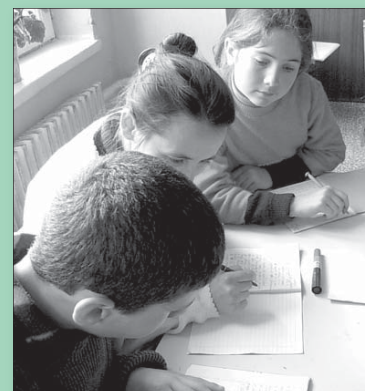
Scop

Prevenirea comportamentului delicvent în rândurile adolescenților prin crearea unei rețele de educatori de la egal la egal capabile să ofere informație și să dezvolte abilități privind promovarea drepturilor copilului și justiției juvenile.

Obiective

- 210 de manageri școlari să promoveze prevederile legale privind drepturile copilului și justiția juvenilă în activitățile școlare și extrașcolare, prin utilizarea metodelor interactive;
- 105 de formatori să organizeze, monitorizeze și să evalueze timp de un an activitățile de informare în domeniul drepturilor copilului și justiției juvenile ale grupurilor de educatori de la egal la egal în 8 raioane ale republicii;
- 684 adolescenți să transmită timp de un an informații și să dezvolte abilități semenilor în domeniul promovării

*... realizez
că copii pe care
i-am instruit
s-au schimbat ...*

drepturilor copilului, justiției juvenile, comunicării și soluționării conflictelor și accesării serviciilor alternative de prevenire a delincvenței juvenile.

Perioada de desfășurare

august 2004 – iulie 2005

Stadiu

în derulare

Grup – țintă și beneficiari

Grup-țintă:

- 45 de studenți de la Facultățile de Drept, Asistență Socială, Psihologie, Pedagogie – echipa de formatori naționali;
- 40 de inspecitori, metodiști din cadrul Direcțiilor Raionale Învățământ, Tineret și Sport și directori de școală;
- 684 de adolescenți și 171 directori adjuncți responsabili de educație din 160 de comunități din 8 raioane – echipe de animatori de la egal la egal;
- 35 de studenți de la Facultățile de Asistență Socială, Psihologie, Pedagogie – voluntari-actori ai forumului teatral;
- 25 de adolescenți, studenți, membri ai organizațiilor neguvernamentale locale – operatori video.

Beneficiari:

- 83.000 de adolescenți din 290 de comunități
- 1000 de profesori

Rezultate

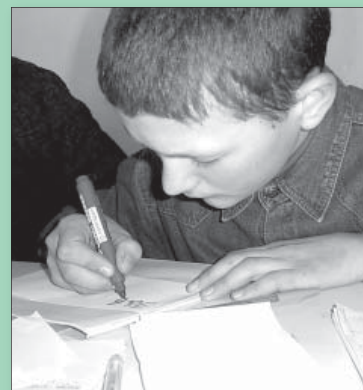
- Ca rezultat al formării, 110 de formatori naționali:
  - sunt capabili să transmită adolescenților și adulților cunoștințe și practici în domeniul drepturilor copilului, justiției juvenile, comunicării și soluționării conflictelor;
  - utilizează noi metode interactive în lucrul cu adolescenții și adulții;

*... sunt capabilă
să discut cu
copiii despre
problemele
societății, sunt
mai realistă...*

- au devenit persoane-resurse în comunitățile lor.
- 35 de manageri școlari din cadrul Direcțiilor Raionale Învățământ, Tineret și Sport:
  - au fost sensibilizați pentru a întreprinde acțiuni de promovare a unei justiții echitabile pentru copii în comunitățile lor în conformitate cu Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului și standardele internaționale în domeniu;
  - au conștientizat importanța promovării, în cadrul activităților școlare și extrașcolare, a drepturilor copilului prin intermediul metodelor interactive;
- Ca rezultat al atelierelor de instruire, 850 de adolescenți:
  - au fost informați despre prevederile Convenției cu privire la Drepturile Copilului și ale legislației naționale în domeniul drepturilor copilului și justiției juvenile;
  - și-au dezvoltat abilități de comunicare asertivă, de organizare și facilitare a seminarelor de informare pentru semenii;
- Ca rezultat al organizării seminarelor de instruire, 18600 de adolescenți și 350 de adulți:
  - au fost informați despre prevederile legale în domeniul delincvenței juvenile, organizațiile și instituțiile preocupate de protecția drepturilor copilului;
  - au exersat abilități de a cere respectarea drepturilor lor, a refuza influențele negative din partea semenilor, a găsi soluții în situații de problemă, a lua decizii în situații de risc;

*... acum ajut
multe persoane,
le dau informația
de care au
nevoie...*

Finanțator

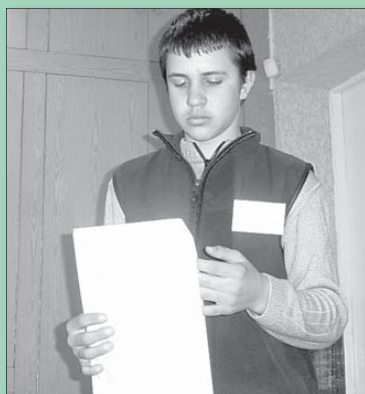
Reprezentanța UNICEF în Moldova

Opinii ale beneficiarilor

„Acum pot să fiu stăpân pe situație, chiar dacă alcoolul, drogurile și prietenii mă presează să fac anumite lucruri. Știu cum să discut cu colegii și prietenii pentru ca ei să înțeleagă ce este violența și care sunt consecințele ei.” *Ion*

„În școala noastră uneori se încălcau drepturile elevilor. De când animatorii de la egal la egal au organizat seminare în timpul orelor de clasă, lucrurile s-au schimbat: elevii își apără drepturile și își îndeplinesc conștiințios obligațiile.” *Tania*

*... pot răspunde
la întrebări
în domeniul
delicvenței ju-
venile, sunt mai
precis în ceea
ce fac, am în-
ceput să particip
la mai multe
activități ...*

PROGRAMUL

IV. Prevenirea HIV/SIDA și a altor ITS

Proiectul

**Proiectul Acționează împotriva SIDA:
azi în scenă, mâine în viață!**

Scurtă descriere

Activitățile proiectului au constat în prezentarea Forumului Teatral „Privește! SIDA te privește!” în instituțiile educaționale și școlile de vară din 104 de comunități din Moldova timp de 10 luni. Reprezentațiile au fost organizate în localitățile rurale în care adolescenții au acces limitat la informație și în care circulă miturile și stereotipurile despre HIV/SIDA.

Motivul implementării acestui proiect s-a bazat pe ideea că prevenirea este singurul instrument eficient care poate stopa epidemia HIV, frica și discriminarea. Totodată, un element important al proiectului a constat în promovarea solidarității cu persoanele afectate de HIV/SIDA.

Folosirea tehnicilor inovative ca Forumul Teatral pentru soluționarea problemelor sociale, permite înțelegerea, analiza și schimbarea realității. Implicarea activă a adolescenților la reprezentațiile teatrului îi ajută să conștientizeze comportamentele riscante ce duc la infectarea cu HIV (relațiile sexuale neprotejate, abuzul de substanțe, combaterea discriminării).

Scop

A preveni răspândirea HIV/SIDA în rândurile adolescenților și tinerilor, oferindu-le oportunitatea de a-și dezvolta deprinderi de viață, atitudini responsabile și modele de comportament sănătos, prin intermediul tehnicilor creative ale teatrului social.

Obiective

- a dezvolta Forumul Teatral în instituțiile educaționale din 100 de comunități din Moldova (inclusiv Transnistria și Găgăuzia) timp de 10 luni;

- a distribui materiale informative și de a oferi consultanță ad-hoc pentru 30.000 de adolescenți cu vârste cuprinse între 13 și 21 ani și 2000 de adulți (profesori, părinți, funcționari publici, lucrători de tineret) despre HIV/SIDA.

Perioada de desfășurare

iunie 2003 – martie 2004

Stadiu

finalizat

Grup – țintă și beneficiari

- 30 000 de adolescenți între 13-21 ani din instituții educaționale (în special cei din grupuri vulnerabile, școli internat și orfelinate) și școli de vară;
- 2 000 de adulți – profesori, părinți, lucrători publici, lucrători de tineret.

Rezultate

- În timpul turneului Forumului Teatral Deschis „Privește! SIDA te privește!” au avut loc 125 de reprezentații în 25 de raioane.
- 30 173 de tineri și 2 333 de adulți au participat la acțiunile forumului, fiind informați despre căile de transmitere a HIV/ SIDA, metodele de protecție, consecințele abuzului de substanțe.
- Tinerii și adulții și-au format atitudini, comportamente responsabile și tolerante față de persoanele afectate cu HIV/SIDA.
- Opinia publică a fost sensibilizată față de problema infectării cu HIV/SIDA și familiarizată cu metoda Forumului Teatral.

Finanțator

Ambasada Olandei la Kiev

*... am câștigat
încrederea
semenilor și a
profesorilor...*

*... pot asculta
și înțelege copii
care au unele
probleme...*

*... sunt mai
respectată
și ascultată
de către
semeni...*

BUGETUL CIDDC PE ANUL 2004 (extras din raportul de audit):

I. Soldul la 01 ianuarie 2004 a constituit 52 265,04 US\$:

Nr. d/o	Organizația donatoare	Soldul în US\$
1.	UNICEF Moldova	28 276,52
2.	Ambasada Olandei	7 528,14
3.	Banca Mondială	9 124,24
4.	Guvernul SUA	1 769,48
7.	DFID	3627,00
5.	Ambasada Norvegiei	964,80
6.	Fundația JANIVO, Olanda	974,86
	TOTAL	52 265,04

II. Veniturile din granturile obținute pe parcursul anului 2004 au constituit 310 572,15 US\$:

Nr. d/o	Organizația donatoare	Contribuție în US\$
1.	Radda Barnen / Salvați Copiii, Suedia	68 215,26
2.	Reprezentanța UNICEF în Moldova	205 128,49
3.	Fundația JANIVO, Olanda	14 388,00
4.	Fundația Balcanică pentru Copii și Tineri (BCYF) / Fondul Internațional pentru Tineri (IYF) din fondurile oferite de Fondul pentru Pace și Stabilitate al Ministerului Regal al Afacerilor Externe, Danemarca, UPM Kumene	11 078,00
5.	Fundația SOROS Moldova	6 450,00
6.	Ambasada Olandei la Kiev	5 312,40
	TOTAL	310 572,15

III. Cheltuielile efectuate în 2004 au constituit 323 056,61 US\$:

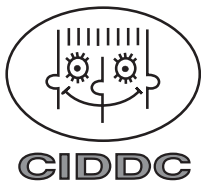
Nr. d/o	Proiecte / activități	Organizația finanțatoare	Cheltuielile efectuate
1.	Consilii Locale ale Copiilor și Tinerilor	Fundația JANIVO	15 362,86
2.	Susținerea inițiativelor locale ale tinerilor	Radda Barnen / Salvați Copiii (Suedia)	29 070,00
		Guvernul SUA	1 769,48
3.	Tinerii în Acțiune! – Internațional (Moldova – Ucraina – Belarusia)	Banca Mondială	9 124,24
4.	Educația orientată spre dezvoltarea comunităților social active – schimb de experiență între Moldova, Ucraina și Azerbaidjan	Fundația SOROS Moldova	6 450,00
5.	Dezvoltarea Deprinderilor de Viață pentru prevenirea traficului de ființe umane – program pentru gimnaziile internat de tip general	Radda Barnen / Salvați Copiii (Suedia)	39 145,26
		UNICEF Moldova	130 755,23
		Ambasada Norvegiei	964,80
6.	Dezvoltarea Deprinderilor de Viață pentru prevenirea traficului de ființe umane – program pentru gimnaziile internat auxiliare	BCYF/ IYF	11 017,49
7.	Adolescenții pentru prevenirea delincvenței juvenile	UNICEF Moldova	62 929,71
8.	Acționează împotriva SIDA: azi în scenă, mâine în viață!	Ambasada Olandei la Kiev	12 840,54
9.	Suport pentru Secretariatul Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului	DFID	3 627,00

*... acum sunt
 mult mai preo-
 cupat de prob-
 lemele mele
 și ale colegilor...*

Child Rights Information
Center from Moldova

2004

ANNUAL

REPORT

PRESENTATION OF THE ORGANIZATION

The Child's Rights Information Center (CRIC) is a non-governmental, independent and apolitical organization, set up in 1998. CRIC administers education and social programs, developing projects and services related with investigations and studies, access to information for all interested parties, trainings, publications, participatory arts, etc.

Vision

CRIC's vision is a world in which all children are treated with dignity and respect, express and implement freely their own ideas, participate in making the decisions that affect them in the family, school, community, benefit from the services that respond to their needs and interests. Public authorities are the main actors in promoting the major interest of the child.

Mission

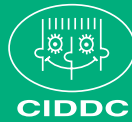
CRIC's mission is to contribute to the implementation of the UN Convention on the Rights of the Child (CRC) in the Republic of Moldova by spreading the information and by supporting the children's participation initiatives.

Purposes

- ▶ Changing people's mentality regarding the perception of the child as a separate individual, with its own rights, views and opinions.
- ▶ Raising the awareness of central and local public authorities with regards to the implementation of social policies for children.

Objectives

- ▶ To support the children's participation initiatives, able to offer them opportunities to express their opinions, empowerment and self-achievement.
- ▶ To develop information and training programs for parents, teachers and public officers on the observance of child's rights.
- ▶ To develop the abilities of public authorities and other social actors in developing social policies for children corresponding to the children's rights and interests.

- ▶ To promote the involvement of children as equal partners in community/social processes.
- ▶ To facilitate the social integration of children and teenagers at risk.

CRIC's beneficiaries

Children aged between 10 and 18, especially:

- ▶ children from localities with reduced opportunities for involvement and development;
- ▶ children in conflict with the law;
- ▶ street children;
- ▶ children in residential institutions.

CRIC's most important achievements:

- ▶ Popularization of the UN Convention on the Rights of the Child (CRC);
- ▶ Promotion of models of children's and youth participation at local and national level – Children's Parliament, Local Children's and Youth Councils, Youth Act;
- ▶ Organization of voluntary activities in Child Rights promotion;
- ▶ Development of efficient partnerships between adults and children;
- ▶ Publication of didactic and informative materials about the Rights of the Child;
- ▶ Promotion of the National Campaign "Say YES for Children!"

PRIZES AND ACHIEVEMENTS IN 2004

1. CRIC was awarded a UN Youth Award 2004 by the UN Representative Office in Moldova, for its special contribution to the promotion of active participation of the Moldovan youth.
2. CRIC was awarded a prize by the World Bank within the Innovative Ideas Contest of non-governmental organizations from Belarus, Ukraine and Moldova "Development of Communities for the Improvement of Life Quality".
3. CRIC was designated as Laureate of the Municipal Youth Prize in Literature, Science, Technology and Arts, awarded by Chişinău City Hall.
4. CRIC holds an Organizational Excellency Certificate for the successful implementation of organizational systems under the program "Master's Degree in Advocacy and Social Changes", awarded by the Resource Center of Non-Governmental Organizations for Human Rights.

CRIC ADMINISTRATIVE COUNCIL (BOARD)

Clara CAȚ, Deputy Director of the Municipal
Department for Child's Rights Protection,
Chișinău City Hall

Antonina Comerzan,
Child Rights Expert

Radu DANII, Coordinator of the Child's Rights
Project, UNICEF Moldova

Domnica GÂNU, Manager of the Permanent
Secretariat of the National Council
for Child's Rights Protection

Iosif MOLDOVANU, Training Coordinator
at the National Resources and Youth Center

CRIC TEAM

Staff / Employees

Cezar GAVRILIUC, Executive Director

Viorica CREȚU, Programs Coordinator

Ion ROTARU, Financial Administrator

Daniela PLATON, Monitoring and Evaluation Coordinator

Aliona STEPAN, Coordinator of "Life Skills Education
for the Prevention of Human Trafficking" Project

Oxana MIRON, Coordinator of "Organizational
Development" Project

Viorica AFTENI, Adult Training Assistant, "Teenagers
for the Prevention of Juvenile Delinquency" Project

Veaceslav LUCA, Teenager Training Assistant,
"Teenagers for the Prevention of Juvenile
Delinquency" Project

Volunteers

Angela BELENCO	Lilia MAZUR
Diana BUJAC	Violeta BULGAR
Oleg CULEA	Lidia BOZIANU
Eleonora OLARU	Victoria CHIRTOACĂ
Elena POPA	Ana CIURAC
Victoria RUSU	Ana MORARU
Olga SELEMET	Natalia BALTAG
Oxana TRACI	

PARTNERS

**Ministry of Education, Youth and Sports
of the Republic of Moldova**

**Secretariat of the National Council for the Protection
of Child's Rights of the Republic of Moldova**

National Employment Agency

**General District Departments for Education,
Youth and Sports**

**Chişinău Municipal Department for Child's Rights
Protection**

**Department of Social Assistance, Sociology
and Philosophy of the Moldovan State University**

National Youth Resources Center

**International Center for Women's Rights Protection
La Strada, Moldova**

**National Council for Study and Information
for Women Issues**

Child's and Youth Rights Center, Bălţi

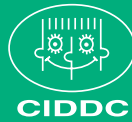
Regional Center for Youth Resources IMPULS, Cahul

Youth Media Center

Charity and Social Assistance Association ACASĂ

Young Trainers Association of Moldova

Association MOTIVAȚIE, Moldova

MOTIVATION Foundation, Romania

Special Olympics Romania

Partnership for Equality Center, Romania

**Charity Organization "Teachers for Democracy
and Partnership", Ukraine**

**Information and Education Center,
Lankaran, Azerbaijan**

DONORS ORGANIZATIONS:

UNICEF Moldova

RADDA BARNEN / Swedish Save the Children

USA Government

UK Department for International Development (DFID)

Royal Norwegian Embassy in Bucharest

Royal Netherlands Embassy in Kiev

The World Bank

East-East Program of SOROS Foundation Moldova

JANIVO Foundation, Netherlands

**Peace and Stability Fund of the Royal Ministry
of Foreign Affairs, Denmark**

UPM Kumene

International Youth Foundation

Balkan Children and Youth Foundation

*...I started to
study and I
communicate
with all children,
younger and
older...*

PROGRAM I

Children's and Youth Participation

Project 1

Local Children's and Youth Councils (LCYC)

Brief description

Through this Project we aim to support the children's initiatives on setting up children's and youth representation bodies at local level, thus ensuring them the possibility of expressing their opinions, identifying their problems and finding solution thereto, which would satisfy their needs and aspirations.

Period of implementation

1 November 2003 – 31 October 2004 (12 months)

Stage

finalized

Purpose

To contribute to the development of a civil society based on participation, intercultural communication and human rights, by supporting the associative initiatives of children and youth at community level.

Objectives

- To support the creation, during one year, of 5 Local Children's and Youth Councils in 5 communities;
- To train 55 LCYC members in order to empower them to promote democracy and open society values, to develop and implement their own projects;
- To encourage local governments to include the children and youth in community development planning as well as in all decision-making processes related to them.

Target group and beneficiaries

Target group:

- LCYC members;
- teachers;
- local governments.

Beneficiaries:

children and youth from the involved communities.

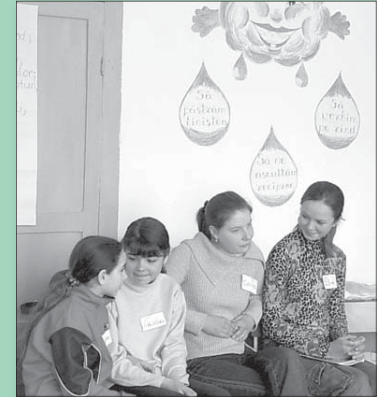
Outcomes

- Over 1,500 children and youngsters from 6 communities democratically chose their representatives to Local Children's and Youth Councils. This was their first experience of participation in elections.
- The creation of Local Children's and Youth Councils was supported in 6 communities: Copăceni (Sângerei), Manta (Cahul), Grigorăuca (Sângerei), Cania (Cantemir), Hirova (Călărași), Mălăiești (Grigoriopol). 70 children and young people (18 boys and 52 girls) became LCYC members. They established close cooperation relations with the local governments and actively participated in solving problems that affect them and their community peers, by developing and implementing 6 new projects.

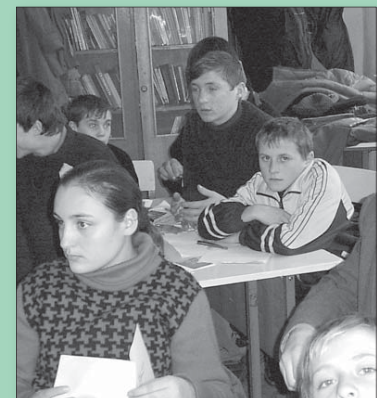
Donor organization

JANIVO Foundation, Netherlands

Association ACASĂ

*... I am also
able to organize
free time
activities for
children...*

*... I know many
games and activi-
ties and I can or-
ganize them with
my mates...*

Project 2

Small Grants to Support Local Youth Initiatives

Brief description

The Small grants program was launched in 2000 to support the activity of Local Children's and Youth Councils and other local youth initiative groups: non-governmental organizations, local children's and youth newspapers and radio stations, scout groups.

Upon reaching its fifth edition in 2004, the Small grants program aimed at teenager and youngster initiative groups that had approached subjects related to the promotion of youngsters' real participation in decision making at local level; facilitation of youngsters' access to information services, leisure time, recreation and amusement; fighting against the exclusion and promotion of social integration of disadvantaged teenagers and youngsters; education of life skills and responsible behaviors.

In 2004, 117 project proposals took part in the contest. Of those, 37 were selected for funding with a total budget of USD 18,200 (MDL 225,000) for activities carried out in the period May – December 2004.

Purpose

To support local youth initiatives and offer them opportunities for efficient participation in solving the problems that affect them.

Objectives

- To support 37 local youth initiatives that will offer them opportunities for exercising their right to participation;
- To develop in youth the necessary knowledge and abilities for solving community problems and for efficiently participating in decision making and policy development processes in their communities.

Period of implementation

January – December 2004

Stage

Finalized

Target group and beneficiaries

Target group:

- 750 members of youth initiative groups, of which 486 girls and 264 boys, most of them aged between 12 and 18.

Beneficiaries:

- 14,200 children and 3,300 adults, most of them from rural communities.

Outcomes

As a result of the organization of activities under the funded projects:

1. Initiative group members:

- became socially more active, gained confidence in themselves and became more responsible;
- developed their management skills within community projects;
- developed their skills in communicating, working in teams, distributing responsibilities;
- enriched their work experience within community institutions and established sustainable partnership relations with community actors.

2. Beneficiaries of those activities:

- were informed about the rights of the child, HIV/AIDS, healthy life style, sexuality, violence, human trafficking etc.;

*...I've discovered
many qualities in
my-self...*

*... I can stand
for my opinion
because I can
give arguments
for it...*

- explored their own community, learned to benefit from the services provided by community organizations and institutions;
- developed skills in promoting their own rights;
- became more active, more interested in curricular and extra-curricular activities; involved more in solving their own problems;
- became more tolerant towards their peers and the adults, more empathic towards disadvantaged persons.

Donor organization

Radda Barnen / Swedish Save the Children

Opinions and success stories of beneficiaries

Members of Local Youth Council, Săseni, Călărași – success story:

“When we initiated the project development, we, truly speaking did not know what to expect, thinking that it was just a paper game. But the truth came later. A little tough, but it taught us not to give up.

At the beginning, we were all easily accepted by the entire community, when we proposed the creation of a Recreational Center for the village youth. But everybody thought that we would not manage to obtain funding from CRIC, and that the promises made to us would never be fulfilled.

In order to implement our intention, we needed a location. We addressed the local authorities, which could have offered us not only a room, but much more, what they actually promised to do. To be more sure, we went to the Mayoralty many times to ask whether they agreed, and every time we received the same positive answer: “Yes”. We, full of energy, developed the project and obtained funding. This fact brought confidence to the community adults and youth. We were given locations in the Culture Palace, modest, but sufficient furniture. We understood that we had to obtain something independently, in order to get the others’ trust.

Thus, we have today a Recreational Center for the youth, which is visited daily by 50 local youngsters. They can watch films here and discuss them with their peers. We also have two game rooms, for playing draughts, chess, and table tennis. Our beneficiaries say that they come to the center to meet with their friends and relax.

Opinions of the beneficiaries:

“During project implementation we learned to share our responsibilities, to help each other, to listen to each other and to be more tolerant. We are now surer in solving the problems we encounter in our community.” Ana

“While implementing the project, we became friendlier and more optimistic. We have also understood the seriousness of some problems, we have become more realistic with regards to planning our future, which is useful for the nowadays youth.” Victor

“We have become convinced that, by joining our forces, we can change the mentality of some youngsters and even of adults. We managed to involve in our activity some more timid colleagues of ours. I am glad that we have become more responsible and friendlier.” Nicolae

*...if we work as
a team we have
more ideas...*

*... now I solve my
problems with-
out arguing...*

Project 3

Youth Act! – International

Brief description

The main project's idea is that students, teachers and school administration get involved directly in the development and implementation of social projects focused on solving specific problems in the community.

"Youth Act!" is a project addressed to the rural communities, where models of children's and youth participation are missing and where children and the youth do not have opportunities for development. They develop their knowledge and skills in the following areas: advocacy, communication, team work, negotiation, community organization, cooperation with the authorities, local businesses and community members etc.

In 2003, this project won the Innovation Competition "Effective Ideas for Empowerment of Communities", organized by the World Bank in Moldova, Belarus and Ukraine, "Three countries – one team" nomination. Thus, it was possible to share our experience with our Ukrainian and Belarusian colleagues. 20 schools from Moldova, 10 schools from Ukraine and 5 schools from Belarus were involved in the project.

Period of implementation

1 July 2003 – 1 July 2004 (12 months)

Stage

Finalized

Purpose

To educate children and youngsters in becoming active and competent citizens by involving them directly in the development and implementation of social projects, focused on solving specific problems in the community.

Objectives

- To involve the youth in the decision-making process in their communities;
- To train young people in order to enable them to develop and implement social projects aimed at solving specific problems in the local communities;
- To develop partnership relations between the youth and the school, local authorities and community members.

Target group and beneficiaries

Target group:

- Over 400 children and youngsters, members of the "Youth Act!" local teams;
- About 40 adults (teachers, deputy directors for education, representatives of local non-governmental organizations);
- Local governments, school administration.

Beneficiaries:

- Children and youth from the communities involved in the project.

Outcomes

- 20 communities developed models of solving local problems by actively involving children and youth, as well as other community members.
- About 400 children and youngsters, members of the "Youth Act!" local teams:
  - Were acquainted with the structure and functions of local governments;
  - Developed and applied in practice their abilities of working in partnership with the school administration, teachers, local government and of mobilizing the community members;
  - Played the role of a catalyst for the positive changes in their communities, which contributed to an improvement in their image in the community.

*...I am proud
that I can inform
others...*

*... comunic mai
liber cu colegii
și cu profesorii...*

- At least 40 adults involved in the project:
  - Developed their ability of efficiently facilitating the process of development and implementation of social projects by children;
- Learned to communicate better with the children and the youth and understood that they can be peers with them.
  - The communication with the Ukrainian and Belarusian colleagues allowed the participants to learn about the experiences of children's and youth participation, existing in the three countries, to identify similar problems/obstacles and to work together to find the best solutions.

Donor organization

World Bank

Opinions and success stories of beneficiaries

Opinions of children and youth:

"I had no confidence in my forces. Every time I wanted to do something, I was thinking whether it was worth doing what I had started. I am now convinced that I can do a lot, all I have to do is try ..." Natalia

"The level of children's participation is not too high yet, but this project helped us prove that we are capable of making decisions and of doing real things." Ion

"This project has opened my eyes and I can now see the things that are happening around me. I can see who I am. I have understood that there are a lot of things to be changed in the community, as well as in ourselves." Elena

Project 4

Active Community Oriented Education – sharing experience between Moldova, Ukraine and Azerbaijan

Brief description

This project was developed as a result of the previous co-operation between CRIC, the “Teachers for Partnership and Democracy” Organization from Ukraine, and the Information and Education Center from Lankaran, Azerbaijan, in education for democracy promotion programs.

Period of implementation

1 March – 31 December 2004

Stage

Finalized

Purpose

To contribute to the education of active local communities by increasing the civic responsibilities of the youth and by empowering them to play an active role in the decision-making and social policy development processes.

Objectives

- To exchange experience in promotion of youth civic participation and active community oriented education in Moldova, Ukraine and Azerbaijan;
- To build partnership relations for the exchange of information and for the promotion of best practices of participation of the youth, as a tool for the development of socially active communities in the three countries involved in the project;

*... I made new
friends who
help me...*

*... I have
more hope for
tomorrow...*

- To initiate permanent communication about opportunities for youth participation and the active community oriented education between the teachers and the children and youth from Moldova, Azerbaijan, Ukraine, as well as other countries.

Target group and beneficiaries

Target group:

- Youth NGO representatives and education teachers working in community projects in Moldova, Azerbaijan, Ukraine;
- Representatives of education authorities at central and local levels (Ministries of Education, District Education Departments, school administration) from the three countries.

Outcomes

- The strengths and weaknesses of youth participation models existing in our countries have been identified and analyzed. A conclusion was reached that the present experiences are compatible and can complete each other: Moldova's experience with the direct participation of the youth and promotion of their cooperation with the authorities and the community; Azerbaijan's experience with making the local community more active, starting with the democratization of school management; Ukraine's experience with establishing equal partnerships among students, teachers, school administration and parents.
- The bases of a communication network have been established focused on the development of socially active communities, children's and youth participation, interactive teaching/learning and assessment techniques etc.
- The Community Active School concept, a model of active community oriented education, adapted to the specific needs of a country/community, as well as standards and practical tools for the model's implementation have been developed.

Donor organization

East-East Program of SOROS Foundation (Moldova, Ukraine and Azerbaijan)

PROGRAM II

Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking

Project 1

Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking – program for general boarding schools

Brief description

The project Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking was implemented in 11 general boarding schools in the country: Cahul, Cărpineni, Căzănești, Chișinău no. 2, Fălești, Leova, Năpadova, Orhei, Tighina, Strășeni, Văscăuți. This project was a continuation of the pilot program implemented in February - July 2003 in 8 of these institutions.

Period of implementation

August 2003 – October 2004

Stage

Finalized

Purpose

To facilitate the psycho-social integration of boarding school students through life skills development in order to reduce the risk of unemployment and of trafficking in human beings.

*... participation
to this project
made me more
self-confident...*

*...I learnt how
to make deci-
sions before
making a step
in my life...*

Objectives

160 members of the teaching staff in the boarding schools involved in the project:

- to integrate Life Skills development in the educational process as a means to facilitate social integration of youth;
- to use interactive methods based on the child positive approach, which encourages participation and development of the latter.

2,100 students of general boarding schools (V-IX forms):

- to manifest responsibility regarding their own person and health, as well as in the relation with other people;
- to demonstrate skills to meet the requirements of an independent social life.

Target group and beneficiaries

Target group:

- Managers of institutions: principals and deputy director for education;
- Trainers – 26 educators and 14 CRIC volunteers;
- Teaching staff – 217 educators and teachers;
- Peer animators – 258 students (aged 12-16).

Beneficiaries:

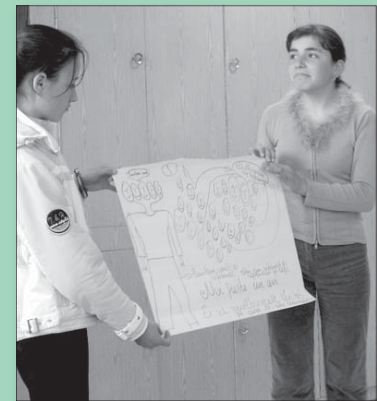
- 3,049 children (aged 6-17) from the 11 boarding schools

Outcomes

- Boarding school managers support the integration of Life Skills Based Education in the school curriculum and the application of interactive methods in curricular and extracurricular education activities.
- 26 educators from the 11 institutions involved in the project and 14 CRIC volunteers are resource persons in the institutions and the community.
- 217 educators and teachers trained under the project:
  - plan and organize life skills education activities, taking into account the children's needs and interests;

- apply interactive methods and non-abusive disciplinary techniques in the work with children within curricular and extracurricular activities.
- 258 students trained as peer animators:
  - Organize information and life skills education activities for their peers, taking into account their interests and needs;
  - Convey positive experiences and models of responsible behavior, in an accessible way, to their peers within the planned activities and during leisure time;
  - Encourage the involvement of their peers and the adults in the organization of curricular and extracurricular activities in accordance with the needs and interests of the children from the institutions.
- 3,049 children benefited from information and education activities developing life skills necessary after graduation. As a result, the children:
  - are better informed about their rights and responsibilities, about communication and conflict resolution, abuse, hygiene and healthy life style, sexuality, prevention of HIV/AIDS and STIs, human trafficking;
  - have a higher level of respect for themselves, their peers and the adults. The behavioral models used during the activities are taken over and practiced in real situations in the day-to-day life. Many peacefully solve the conflicts arisen within the group, establish more easily friendship relations, communicate more openly with their educators etc.;
  - are more motivated and more responsible to get informed, to learn new things, to get involved in volunteer activities;
  - practice skills in job searching, development and editing of a curriculum vitae and of a letter of motivation, in how to behave at a job interview, abilities that could facilitate the youngsters' life after graduation;
  - decide on plans for the future: continuing one's education, choosing a profession, finding a job, getting employed etc.
- A number of materials have been developed and published aiming to contribute to the minimization and prevention of social and health-related risks among children and the youth:
  - 1,500 copies of the Guide on Life Skills Education for the Prevention of Human Trafficking;

*...I have
more initiative...*

*... I organized
successful semi-
inars for all the
students in our
school...*

- 2,000 copies of the Graduate's Guide;
- 1,000 copies of the Human Stories Journal;
- 1,500 copies of the Evaluation Report;
- 500 copies of The Big Book of Games, 200 copies of the textbook Girls and boys. Partners in private and public life; and 200 copies of the Educational Package – All Different, All Equal.

Donor organization

UNICEF Moldova

Radda Barnen / Swedish Save the Children

Royal Norwegian Embassy in Bucharest

Opinions of beneficiaries

Children's opinions

"Before becoming a volunteer I was like a leafless tree, I did not have friends; I was not communicating with the others. At present, I have other opinions about life, I am more responsible. I can tell other people, too, about what I know and I think that that information could protect them from problems and difficulties." *Ion*

"I was not communicating almost with anyone, I was all by myself. Now I have many friends, I communicate with all the children, young and old. Before becoming a volunteer I was not joyful, I was mean and had a bad behavior."

"I used to be shy, I did not know how to help others, I was spending most of my time alone at my desk. But I have made many friends now, I try to help them and support those that ask for my help." *Veronica*

"We have a lot of knowledge and skills. We do not feel ashamed. We are firmer, we say No to smoking, to human trafficking. We are morally stronger, more conscious and braver. We would like to continue in the future to be volunteers for other organizations as well, and to train new volunteers. In ten years, we will be professionals." *Members of the Peer Animators' Team, Orhei*

Project 2

Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking – program for auxiliary boarding schools

Brief description

Having the same purpose and similar objectives, the project Life Skills Education for Prevention of Human Trafficking was adapted to the needs of children from auxiliary boarding schools (children with mental disabilities). The project is being piloted during the 2005-2006 school year in 5 such institutions.

Period of implementation

June 2004 – April 2005

Stage

on-going

Target group and beneficiaries

Target group:

- Managers of the institutions: principals and deputy directors responsible for education;
- Teaching staff – 25 educators and teachers;
- Peer animators – 25 students (5 from each school).

Beneficiaries:

- 300 students from 5 auxiliary boarding schools

*... we succeeded
to promote
equality amongst
our peers...*

*... I know a lot,
I am a good
leader; I have
better informa-
tion and read
more books...*

Outcomes

- The managers and educators from the 5 schools involved in the project were acquainted with the concept of Life Skills Based Education as an efficient tool for facilitating the social integration of the children from the institutions;
- 100 students aged between 13 and 18 were trained as peer educators. During the school year, they organized various games and activities with their peers for the development of their communication, conflict resolution, team work and cooperation skills.

Donor organization

The Balkan Children and Youth Foundation and the International Youth Foundation from the funds provided by the Peace and Stability Fund of the Royal Ministry of Foreign Affairs, Denmark, UPM Kumene.

PROGRAM III Juvenile Justice

Project

Teenagers for the Prevention of Juvenile Delinquency

Brief description

The project was designed for teenagers from the communities that do not have high schools. In such communities, the teenagers and youth have limited access to any type of information, including about their rights and responsibilities, criminal and offence legislation, possibilities of self-assertion and spending of leisure time. In this regard, the project's idea is to prepare peer animators who would become resource persons in their communities and fill in the existing informational gap by conveying useful information to their peers during school classes, sport and recreational activities.

Purpose

To prevent delinquent behavior among teenagers by setting up a peer educators network able to provide information and develop abilities on the promotion of child's rights and juvenile justice.

Objectives

- 210 school managers to promote the legal provisions on child's rights and juvenile justice in school and extra-school activities, by using interactive models;
- 105 trainers during one year to organize, monitor and evaluate activities of providing information about child's rights and juvenile justice, conducted by groups of peer educators in 8 country's districts;
- 684 teenagers during one year to convey information and to develop their peer's abilities in the promotion of child's rights, juvenile justice, communication and conflict resolution, and accession of alternative services for the prevention of juvenile delinquency.

*... I understand
that after the
training children
have changed ...*

Period of implementation

August 2004 – July 2005

Stage

on-going

Target group and beneficiaries

Target group:

- 45 students from the University Departments of Law, Social Assistance, Psychology, Pedagogy – national trainers' team;
- 40 inspectors, methodists from within District Departments for Education, Youth and Sports and school principals;
- 684 teenagers and 171 deputy directors for education from 160 communities, from 8 districts – peer animators' teams;
- 35 students from the University Departments of Social Assistance, Psychology, Pedagogy – volunteer actors of the forum theater;
- 25 teenagers, students, members of local non-governmental organizations – cameramen.

Beneficiaries:

- 83,000 teenagers from 290 communities
- 1,000 teachers

Outcomes

- As a result of the training, 110 national trainers:
  - are able to convey to teenagers and adults knowledge and practices about child's rights, juvenile justice, communication and settlement of disputes;
  - apply new interactive methods in their work with teenagers and adults;
  - have become resource persons in their communities.

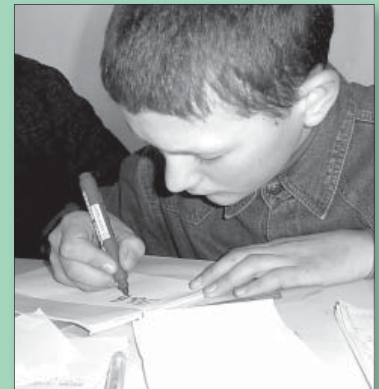

*... I am able to
talk to children
about different
social problems,
I am more
realistic...*

- 35 school managers from District Departments for Education, Youth and Sports:
  - their awareness has been raised so that they undertake actions of promotion of equitable justice for the children in their communities in accordance with the UN Convention on the Rights of the Child and related international standards;
  - have become aware of the importance of promotion, during school and extra-school activities, of the child's rights by interactive methods;
- As a result of the training workshops, 850 teenagers:
  - have been informed about the provisions of the UN Convention on the Rights of the Child and of the national legislation on the child's rights and juvenile justice;
  - have developed abilities of assertive communication, of organization and facilitation of informative seminars for their peers;
- As a result of training seminars, 18 600 teenagers and 350 adults:
  - have been informed about the legal provisions on juvenile delinquency, about the organizations and institutions concerned with child's rights protection;
  - have exercised abilities of requiring observance of their rights, of standing up to negative influences from their peers, of finding solutions in problematic situations, of making decisions in situations of risk.

*... now I help
many people,
I give them the
information
they need...*

Donor organization

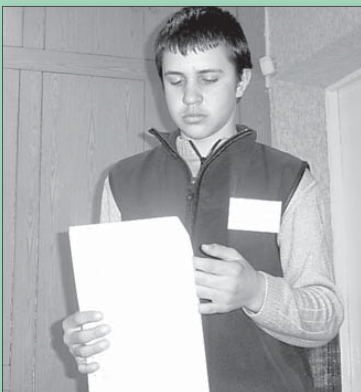
UNICEF Moldova

Opinions of beneficiaries

"Now I can control the situation, even when the alcohol, drugs and my friends are forcing me into doing certain things. I know how to talk with my colleagues and friends so that they understand what violence is and what its consequences are." Ion

"The students' rights were sometimes violated in our school. Since the peer animators organized seminars during classes, things have changed: students protect their rights and conscientiously fulfill their obligations." Tania

... I can answer questions about juvenile delinquency, I am more precise in what I'm doing, and I started to participate to many activities ...

PROGRAM IV Prevention of HIV/AIDS and Other STIs

Project

Act Against AIDS: Today on Stage, Tomorrow in Life!

Brief description

The project's activities consisted in the presentation of the Forum Theater "Look! AIDS Concerns You!" in educational institutions and summer schools in 104 Moldovan communities during 10 months. The presentations were organized in the rural communities where teenagers have limited access to information and where myths and stereotypes about HIV/AIDS circulate.

The reason for the implementation of this project was based on the idea that prevention is the only efficient tool to stop the HIV epidemic, fear and discrimination. At the same time, an important element of the project consisted in the promotion of solidarity with the people affected by HIV/AIDS.

Utilization of such innovatory techniques as the Forum Theater in solving social problems, allows understanding, analyzing and changing the reality. The active involvement of teenagers in the theater's presentations helps them become aware of the risky behaviors that lead to getting infected with HIV (unprotected sexual relations, substance abuse).

Purpose

To prevent the spreading of HIV/AIDS among teenagers and youngsters, providing them the opportunity to develop life skills, responsible attitudes and healthy behavior models, through the creative techniques of the social theater.

Objectives

- To develop the Forum Theater in educational institutions in 100 Moldovan communities (including in Transnistria and Gagauz Yeri) during 10 months;

- To distribute informative materials and provide ad-hoc consulting to 30 000 teenagers aged between 13 and 21 and to 2 000 adults (teachers, parents, public officers, youth workers) on HIV/AIDS.

Period of implementation

June 2003 – March 2004

Stage

Finalized

Target group and beneficiaries

- 30 000 teenagers aged 13-21 from educational institutions (especially those from disadvantaged groups, boarding schools and orphanages) and summer schools
- 2 000 adults – teachers, parents, public workers, youth workers.

Outcomes

- 125 presentations were made in 25 districts during the tour of the Open Forum Theater "Look! AIDS concerns you!"
- 30 173 youngsters and 2 333 adults participated in the forum's activities and were informed about how HIV/AIDS is transmitted, methods of protection and the consequences of substance abuse.
- The youngsters and adults built attitudes, responsible and tolerant behaviors towards the persons infected with HIV/AIDS.
- The awareness of public opinion was raised with regards to the problem of HIV/AIDS infection, the public has been familiarized with the Forum Theater method.

Donor organization

Royal Netherlands Embassy in Kiev

*... I earned
my peers' and
teachers' trust ...*

*... I can listen
and understand
children who
have problems...*

*... now I'm more
concerned about
my problems
and about the
problems faced
by my colleagues...*

2004 BUDGET

(extract from the auditors' report):

I. Opening balance on 01 January 2004 – US\$ 52,265.04:

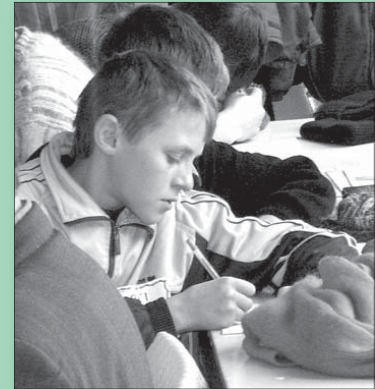
No.	Donor Organization	Balance in USD
1.	UNICEF Moldova	28,276.52
2.	Netherlands Embassy	7,528.14
3.	World Bank	9,124.24
4.	USA Government	1,769.48
7.	DFID	3,627.00
5.	Norwegian Embassy	964.80
6.	JANIVO Foundation, Netherlands	974.86
	TOTAL	52,265.04

II. Income from grants received during 2004 amounted to US\$ 310,572.15:

No.	Donor Organizations	Contribution (USD)
1.	Radda Barnen / Swedish Save the Children	68,215.26
2.	UNICEF Moldova	205,128.49
3.	JANIVO Foundation, Netherlands	14,388.00
4.	The Balkan Children and Youth Foundation and the International Youth Foundation from the funds provided by the Peace and Stability Fund of the Royal Ministry of Foreign Affairs, Denmark, UPM Kumene	11,078.00
5.	SOROS Foundation Moldova	6,450.00
6.	Royal Netherlands Embassy in Kiev	5,312.40
	TOTAL	310,572.15

III. Expenditures in 2004 amounted to US\$ 323,056.61:

No.	Projects / activities	Funding Organization	Expenditures
1.	Local Children's and Youth Councils	JANIVO Foundation	15,362.86
2.	Support of local youth initiatives	Radda Barnen/ Swedish Save the Children	29,070.00
		USA Government	1,769.48
3.	Youth Act! – International (Moldova – Ukraine – Belarus)	World Bank	9,124.24
4.	Education focused on development of socially active communities – exchange of experience among Moldova, Ukraine and Azerbaijan	SOROS Foundation Moldova	6,450.00
5.	Life skills education for prevention of human trafficking – program for general boarding schools	Radda Barnen/ Swedish Save the Children	39,145.26
		UNICEF Moldova	130,755.23
		Norwegian Embassy	964.80
6.	Life skills education for prevention of human trafficking – program for auxiliary boarding schools	BCYF/ IYF	11,017.49
7.	Teenagers for prevention of juvenile delinquency	UNICEF Moldova	62,929.71
8.	Act against AIDS: today on stage, tomorrow in life!	Royal Netherlands Embassy in Kiev	12,840.54
9.	Support for the Secretariat of National Council for Child's Rights Protection	DFID	3,627.00

*... my mates
respect me more
and listen
to me...*

